

Psykiatri 25 ár

Fyri 25 árum síðan varð psykiatri sum fak sett á stovn í Føroyum. Nakað áðrenn vóru nøkur fólk sett at røkja tað psykiatriska økið innan Landssjúkrahúsið, men í byrjan til viðgerðar.

Hvussu gingið hevur verið um psykisk sjúk fólk fyrr í Føroyum vita vit lítið um, søgan er ógvuliga tigandi um hetta. Ivaleyst hava tey mest sjúku verið innistongd heima, soleiðis sum Gulatingslóg og Christian 5' lóg loyvd ti. Onnur við øðrum mildari og periodiskum psykiskum sjúkum hava kanska bara ligið heima, til tað ringasta hæsði av.

Eftir árhundraðskiftið verða psykisk sjúk send av landinum til donsk statshospital, men bæði tað gamla Færø Amtshospital niðri við núverandi skipasmíðjuna í Havn og Dronning Alexandrines Hospital høvdu serlig rúm til bráðfeingis sinnissjúk, sum vóru ørlig. Túrunin niður hevur ivaleyst mangan verið óspilgur fyri sinnislaga sjúk, og langt var tað at fara burtur tá i tíðini. Staturin hevði tá áttíð sær at byggja fleiri stór statshospitalir, har sinnis-

sjúk kundi viðgerast og kanska bliva búgvandi í mong ár. Slík statshospital vóru sum ein bygd fyri seg við verkstøðum, landbrúki, fritíðarítrivi, o.s.f. Tað at staturin áttó sær hetta, hevur ivaleyst botnað í, at tey lokalu plássini ikki fingust at taka sær av tí. Eisini var hetta ein tíð, hvar nógvir aðrir samfelagsstovnar vóru uppbygdir á sama hátt, t.v.s. við stórum centralum stovnum og bygningum, eitt nú fongslusessinið og skipanin fyri tey evnaveiku. Hugsanin var tá, at best var at samla slíkt, bæði fyri at samla kunnleika og væl saktans eisini fyri at skaffa tey burtur úr dagligdegnum, sum viku frá tí vanliga.

Fram til seinna heimsbardaga vóru flestu úr Føroyum innlögð á Orange við Vordingborg. Undir krígunum varð hetta stóra statshospitalið tikið og brúkt av týskinum, og føroyingar, sum har vóru, vóru fluttir til statshospitalið við Nykøbing Sjælland.

Undir krígunum er fyri so vítt psykiatri eitt fakøki innan viðgerð í Føroyum við tað, at fólk við slíkum trupuleikum vóru innlögð í Klaksvík, har ein deild var til tess. Nøkur av teimum, sum tað var ov trupult at hava har, vóru send til

Skotlands til viðgerðar.

Eftir kriggið verða fólk aftur send niður til Nykøbing Sjælland; onki ynski sæst tá um, at halda fram við slíkari deild í Klaksvík.

Fleiri almennar nevndir fingust við at planleggja statshospitalir, og ætlanin varð tá, at í 50' unum skuldi staturin lata upp slíka deild her í Føroyum. Onki varð to av hesum fyrr enn fram ímóti endanum av 60' unum. Sum sagt frá varð so av álvara byrjað í oktober 1969, fyri nú 25 ár síðani. Árni Olsen, sum varð fyrsti yvirlækni á deildini, er farin frá vegna aldur. Onkur av teimum, sum byrjaðu hetta pionérbærð, er farin av landinum, og onkur er farin frá okkum. Annars eru Signhild Johannesen, yvirsjúkrasystir, Tordis Johannesen, skrivari, Jan Ehlers, pleygari, Jonhard Eggholm, pleygari, Marin Samuelsen, sjúkrasystir og Margreth Niclassen, deildarsjúkrasystir, framvegis við á holdinum.

Viðurskiptini sum heild eru nógv broytt, tí nú er kunnleikin um psykiskar sjúk og problemir nógv størri millum læknar, heimasjúkrasystir, o.s.f. Uttanfyr deildina eru fleiri bústovnar fyri psykisk sjúk, og onkur øki, t.d. misbrúks-økið, verður fyri ein stóran part røkt á heilt øðrum

stovnum.

Deildin er ikki meira eitt hospital hjá statinum, men ein partur av Landssjúkrahúsinum. Tað var kanska í byrjanini serliga brúk fyri at hýsa teimum sjúku, sum komu úr Danmørk, eini 40 í tali. Tey seinnu árin er seingjartalið nógv minkað, men virksemd annars við dagviðgerð og ambulanti verður nógv økt, bæði í Havn og eisini runt um í landinum. Hetta, at knýta viðgerðina til heimstaðar-økið, verður rópt økispsykiatri. Hetta hevur fyri so vítt altíð verið hugsanin, og í Føroyum hevur heilt frá byrjan verið eitt opið samstarv við heilsu- og almannaøki. Við aðrar stovnar, sum t.d. Kriminalforsorgina er eitt leypandi samstarv, soleiðis, at ongin føroyingur, sum er dømdur til viðgerðar vegna sinnissjúku og kriminalitet, er sendur av landinum tey seinnu árin.

Psykiatri verður helst ongantíð ein tænaasta, sum nakar rópar hurra fyri. Tað hevur altíð verið og er framvegis ringt at fáa góðtíkið manna millum, at sinnið kann svikja. Hetta skuldi annars verið hugsandi, tí hetta fina og innviklaða systemið kann væl, so mikið meira sum meira einkul systemir, svikja bæði í sínum

Framhald á síðu 17

Dekk- og lyktakanning 1994

Dekk- og lyktakanningin 1994 byrjar **mánadagin 31. oktober** og seinasti dagurin er **fríggjadagin 4. november**.

Á hesum støðum og til hesar tíðir:

Í SUÐUROY

Mogens Petersen, Bilverkstað, Tvøroyri
tlf. 71466 Sí lýsing á verkstaðnum
Finn Andreassen, Øravikaríð
tlf. 71208 Sí lýsing á verkstaðnum

Í SANDØY

Steintór Fagradal, bilverkstað, Sandur
tlf. 61754 Sí lýsing á verkstaðnum
Ásmund Johannesen, Bilverkstað, Sandur
tlf. 61101 Sí lýsing á verkstaðnum

Í VÁGUM

Sandavágs Bilverkstað, v/ Una Svabo
Joensen, mik. og hós. frá kl. 18-21
tlf. 32527 fríggjad. frá kl. 16-19

Í EYSTUROYNNI

Statoil í Leirvík, Bilverkstað, Leirvík
tlf. 4336 mán.-fríggjad. frá kl. 16-19
Steinbjørn í Lambanum, Bilverkstað,
Fuglafjørður
tlf. 44978 Sí lýsing á verkstaðnum
Óla Chr. Danielsen, Saltangará
tlf. 47200 Sí lýsing á verkstaðnum

Á BORDØYNNI

Shell Quick Service, v/ Dáva Joensen,
Klaksvík
tlf. 56166 Sí lýsing á verkstaðnum
Elmar Zachariasen, Bilverkstað, Bumshamar,
Klaksvík
tlf. 56878 Sí lýsing á verkstaðnum
John Heinesen, Bilverkstað, Klaksvík
tlf. 56959 Sí lýsing á verkstaðnum

Í HAVN

Bilfríðkan, v/ Ludvig Petersen, Velbastaðveg,
tlf. 17300 Sí lýsing á verkstaðnum
P/f Meinhard Arge, Staravegur 15
tlf. 16161 Sí lýsing á verkstaðnum
Eyðbjørn Hansen, Varðagøta 75
tlf. 13375 Sí lýsing á verkstaðnum
P/f Reyni Service, Vegurin Langi
tlf. 13040 Sí lýsing á verkstaðnum
M.C.M. Service, Hoyvíksvegur
tlf. 16018 - 15489 Sí lýsing á verkstaðnum
P/f D. B. Bilar, J. Broncksgøta 15
tlf. 10600 Sí lýsing á verkstaðnum
P/f Saab Service, Yviri við Strond
tlf. 15054 Sí lýsing á verkstaðnum
P/f Brøður Petersen Bilar, Hoyvíksvegur 61
tlf. 14360 Sí lýsing á Verkstaðnum
Bilasølan, v/ Øssur Johannesen, Vegurin
Langi
tlf. 15354 Sí lýsing á verkstaðnum
Bilverkstað Hja Gunnleivi Danielsen,
Uppi á Brekku, Hoyvík
tlf. 10407 Sí lýsing á verkstaðnum
Statoilstaðin í Gundadali, Hoydalsvegur 44
tlf. 14771 Sí lýsing á verkstaðnum

**Kanna bilin
áðrenn lögreglan
ger tað!**

Innandura venjingartíðir í Høllini á Hálsi - galdandi frá 31. okt. 94 til 1. apríl 95

MÁNADAG

Kl. 15 ⁰⁰ -16 ⁰⁰	Smádreingir
Kl. 16 ⁰⁰ -17 ⁰⁰	Piltar
Kl. 17 ⁰⁰ -17 ⁴⁵	Pinkulingar: 5-6 ár
Kl. 17 ⁴⁵ -18 ³⁰	Pinkulingar: 7-8 ár
Kl. 18 ³⁰ -19 ³⁰	Gentur: 10-14 ár
Kl. 21 ⁰⁰ -22 ⁰⁰	Gentur: 14-17 ár og kvinnur
Kl. 16 ⁰⁰ -17 ⁰⁰	Pinkur: 6-10 ár (HB-húsið)

TÝSDAG

Kl. 22 ⁰⁰ -23 ⁰⁰	Dreingir
--	----------

MIKUDAG

Kl. 15 ⁰⁰ -16 ³⁰	Smápiltar	Jákup / Páll	1 7458
--	-----------	--------------	--------

VENJARAR

Sigfríður
Heðin
Egil / Óli
Egil / Óli
Helga / Eyðvør

TELEFON

1 1923

1 1978 / 1 9874
1 1978 / 1 9874
1 1923

1 7925 / 1 6139

Bjarni / Høgni

Nýggir limir eru vælkomnir!